

Bilaga 8- Konsekvenser för verksamheterna

Nedan redovisas vilka konsekvenser åtgärderna i avfallsplanen innebär för de berörda verksamheterna.

Nr	Åtgärd	Konsekvenser för verksamheter
1	<p>Beteendeförändringsprojekt/ större informationssatsning gällande avfallsminimering, sortering, farligt avfall, och plast. (Åtgärden relaterar till ett flertal mål och återkommer på fler ställen) Målgrupper/fokusområden: Konsumenter Mitthems hyresgäster Skolor Kunder</p> <p>Se även en utförligare beskrivning i kapitlet om styrmedel; kommunikations- och informationsarbete.</p> <p>Möjlighet finns också för kommunala verksamheter att nyttja Mitthems lokaler för hållbarhetsutbildning.</p>	<p>Alla organisationer som berörs av åtgärden bedriver redan kommunikationsinsatser. Denna åtgärd innebär dock mer samarbete och en samordning mellan de olika verksamheterna vilket bör kunna ge större utväxling på kommunikationsinsatserna. Reko Sundsvall har flest antal timmar avsatta eftersom de har möjlighet att finansiera sina kommunikationsinsatser via taxa. Detta på grund av sitt lagstadgade ansvar för information om avfall. Insatsen handlar till stor del om ändrade arbetssätt och utökat samarbete och bedöms inte kräva tillskott av medel.</p> <p>Mitthem har samordningsuppdraget som avser max 20 timmar/år.</p>
2	<p>Utreda möjligheter för att göra en kombinerad ÅVC och återbruksgalleria med ny lokalisering och egen rådighet över marken. Även möjlighet till utlåning och reparationer ska utredas.</p>	<p>Utredningstid för Reko och kommunstyrelsekontoret, hanteras inom ram. Utredningen i sig är ny, men utredningar av denna karaktär bör anses ligga inom ordinarie verksamhet.</p>
3	<p>Utreda behov av möjligheter att lämna grovavfall, via ÅVC, mobil ÅVC, grovsopshämtning eller annat alternativ.</p>	<p>Utredningstid för Reko hanteras inom ram. Utredningen i sig är ny, men utredningar av den karaktären måste anses tillhöra ordinarie verksamhet. Samordning med åtgärd 25.</p>
4	<p>Utreda möjligheten för att ha verksamhet likt matakuten. (http://matakuten.ccproduction.se/hem/om-matakuten/)</p>	<p>Utredningstid för kommunstyrelsekontoret, hanteras inom ram. Utredningen i sig är ny, men utredningar av den karaktären bör anses tillhöra ordinarie verksamhet.</p>
5	<p>Utreda möjligheter att införa återbruksverksamhet i Mitthems bostadsområden med utgångspunkt i testverksamhet som genomförts under 2019. Möjlighet finns också att sprida tillvägagångssätt till andra fastighetsägare.</p>	<p>Utredningstid för Mitthem, hanteras inom ram. Utredningen i sig är ny, men utredningar av den karaktären bör anses tillhöra ordinarie verksamhet.</p>
6	<p>Arbeta för ett ökat återbruk av byggmaterial i samband med om och tillbyggnad</p>	<p>Förändrat arbetssätt som kräver ny kunskap för de verksamheter som bygger om och</p>

		<p>bygger till, initialt större tidsåtgång än i dagsläget men inte över tid. Möjlighet till erfarenhetsutbyte mellan åtgärdens aktörer: SKIFU, Mitthem, Sundsvall Energi, Reko Sundsvall, Sundsvall Elnät, Drakfastigheter, Sundsvall vatten</p>
7	<p>Skapa intern marknadsplats för att möjliggöra ökat återbruk av begagnade utrustningar. Marknadsplatsen ska vara gemensam för kommunkoncernen.</p>	<p>För åtgärden krävs ett tillskott av medel på 250 000 kr alternativt att användarna av tjänsten betalar en mindre avgift per förmedlat objekt. Kostnaderna avser framtagande av marknadsplats. Byggs via inloggad endera som en del i Inloggad eller via annat system som kopplas till inloggad. Ett alternativ är att utveckla webbshopen och använda den som marknadsplats. Oavsett alternativ kommer utvecklingen av IT-stödet att innebära en kostnad där uppskattningen är för egen tid och konsultstöd är 250 000 kr.</p> <p>Konsekvenserna för SC är kostnaderna och att en ny tjänst ska formuleras till tjänstekatalogen. För kommunen är konsekvenserna att begagnad utrustning kan återanvändas med fördelen att det kan minska behovet av att köpa in nytt vilket bidrar till minskade kostnader samt minskat avfall.</p>
8	<p>Samordna verksamheter som redan idag bedriver återbruksverksamhet (för kommunkoncernen). Se över behov av en inventarie-samordnare.</p>	<p>För åtgärden krävs ett tillskott av medel på 600 000. Kostnaderna avser lönekostnader för en samordnare för att samordna befintliga och nya återbruksverksamheter i kommunens regi. En ökad omfattning av verksamheten kommer att medföra kostnader för större lokalytor, verktyg etc. Uppskattningen är 600 000 kr per år.</p> <p>En utökning av återbruksverksamheten kan ge konsekvenser som exempelvis att fler saker jämfört med idag kan återbrukas. Vidare kan kapaciteten öka vilket ger ett större utbud av återbrukade saker. För kommunen innebär det att behovet av inköp minskar vilket leder till minskade kostnader och minskad miljöpåverkan i form av transporter. För SC får detta konsekvenser i form av nya tjänster i tjänstekatalogen och en utökning av dagens verksamhet.</p>

9	Ta fram och sprida förslag på standardiserade arbetsplatser för att minska antalet varianter av kontorsmöbler.	Effekterna av denna aktivitet bedöms vara stora. Genom att minska antalet varianter av arbetsplatser kan kostnaderna för arbetsplatsen minska. Ett bättre lokalutnyttjande går att uppnå om de standardiserade arbetsplatserna tar mindre yta i anspråk. Färre varianter gör det enklare att laga och återbruka arbetsplatser. En annan konsekvens är att vid upphandling kunna få lägre inköpspriser om färre och enklare varianter finns att välja på. Konsekvenserna blir kommunomfattande och inte specifikt för SC. Effekterna bedöms vara små på kommunövergripande nivå om förvaltningar och bolag väljer att göra avsteg från standardvarianterna.
10	Utveckla pilotprojekt för att arbeta papperslöst. Hämta inspiration från exempelvis Skellefteå. Inklusive nyckeltal för pappersanvändning.	Konsekvenserna för SC blir att utveckla nya tjänster och eventuellt göra nödvändiga investeringar. Slutstationen för papper i kommunen är kommunarkivet och i och med att e-arkiv finns som tjänst finns redan en lösning för långsiktig elektroniskt arkivering på plats. Konsekvenserna för kommunen är minskade kostnader för papper men eventuellt ökade kostnader för nya IT-stöd. En besparing för kommunen är att hantering av papper tar tid som är en kostnad. De delar som innebär en tjänst via SC kommer att debiteras de som väljer att använda tjänsten.
11	Säkerställ att alla kök kan genomföra löpande uppföljning av matsvinn	Förändrat arbetssätt för Servicenter – Mat och måltider som kräver ny kunskap, initialt större tidsåtgång än i dagsläget men inte över tid. I vissa fall behöver vågar köpas in Barn och utbildning och Socialtjänsten vilket medför något ökade kostnader, bedöms ändå vara rimligt att bekosta inom ram. Minskat matsvinn leder på sikt till minskade kostnader.
12	Se över layout av kök inklusive disklinjer vid nybyggnation eller ombyggnation för att skapa större möjligheter för förvaring av mat och att matavfall enkelt kan särskiljas från annat avfall.	Översyn/inventeringen bedöms inte medföra några större resurser anspråk för ansvariga akörer. Eventuell ombyggnation behöver hanteras i drakfastigheters investeringsbudget. Eventuella hyreshöjningar kan troligtvis kompenseras genom en omfördelning av

		medel i kommunens budget eftersom det då rör sig om åtgärder som kommunfullmäktige beställt och inte verksamheterna själva.
13	Förebygg avfall vid inköp och upphandling. (Behovskontroll och lagerkontroll, välj rätt produkt, minska mängden förpackningar och optimera inköp) Se även en utförligare beskrivning i kapitlet om styrmedel; upphandling.	Åtgärden i sig inte är ny utan finns nämnd i inköpsstrategin som gäller sedan 2016, men innebär ändå ett förhållandevis nytt arbetssätt som kräver ny kunskap. Initialt större tidsåtgång än i dagsläget men inte över tid. Observera att detta arbete även kräver åtgärder innan själva upphandlingskedet. Stöd kommer att finnas via handlingsplan för miljökrav, samt upphandlare och controllers hos kommunstyrelsekontoret - ekonomistyrning.
14	Alla verksamheter ska följa upp sina avfallsmängder, (inklusive avfall som uppkommer av anlidade entreprenörer)	Denna åtgärd hänger samman med åtgärd 22 och 23. För att kunna följa upp sina avfallsmängder på ett enkelt sätt behövs ofta kravställning vid upphandling, för stora avtal som de flesta kommunala förvaltningar och bolag deltar behöver vi arbeta för att få mer lättillgängligt data som alla kan använda sig av. För verksamheterna handlar det då om att aktivt plocka ut statistik och följa upp sin verksamhet, vilket är en grundförutsättning för att kunna jobba med avfallsminimering. För de projekt och fraktioner som inte ingår i större koncerngemensamma avtal, behöver verksamheten själva ställa krav på statistik. Stöd finns att få via IT-strategier, upphandlare och controllers på kommunstyrelsekontoret.
15	Ta fram verksamhetsspecifika rutiner/checklistor för att förebygga avfall.	Det finns redan många bra exempel från andra som kan distribueras till förvaltningar och bolag. De kan sedan göras om för att passa verksamheterna. Att ta fram checklistorna i sig tar inte mycket tid i anspråk. Att därefter använda dem i verksamheterna innebär initialt större tidsåtgång än i dagsläget men inte över tid. Bör samordnas med 20.
16	Miljönämnden ska bedriva tillsyn(inklusive information) av avfall med fokus på: farligt	Åtgärden innebär ett stöd för prioritering för miljökontoret vad gäller inriktning. Åtgärden

	avfall, bygg- och rivningsavfall inklusive jordmassor, matavfall samt verksamhetsavfall	i sig finansieras via tillsynsavgift och kräver inga ytterligare resurser.
17	Miljönämnden ska bedriva tillsyn av nedlagda deponier, såväl industrideponier som kommunala deponier.	Åtgärden innebär ett stöd för prioritering av tillsyn för miljökontoret. Åtgärden i sig finansieras via tillsynsavgift och kräver inga ytterligare resurser.
18	Information och/eller utmaning till företag, via Näringslivsbolagets verksamhet.	Näringslivsbolagets befintliga kanaler och aktiviteter används för att göra åtgärden tidseffektiv. Information tas fram av de andra aktörerna inom åtgärden. Tar viss tid i anspråk, men kan ändå anses ligga inom ordinarie grunduppdrag.
19	Informationsinsats mot verksamheter exempelvis butiker/restauranger för att förbättra utsortering av matavfall ur fraktionen plast/trä/papper. Insatsen ska även ta fram förslag på möjliga metoder för effektiv matavfallshantering.	Arbetsinsatsen bedöms kunna rymmas inom ram för samtliga aktörer. Livsmedelsbutiker och restauranger är i vissa fall dåliga på att sortera verksamhetsavfallet som ska bestå av plast, trä och papper. Istället finns en hel del förpackningar och matavfall i detta avfall vilket leder till risk för störning på Blåbergets avfallsanläggning i samband med lagring och krossning. Därutöver innebär det att resursen matavfall inte nyttiggörs. Reko har informationsansvar även för verksamheter behöver hjälp med sin avfallshantering. Sundsvall Energi har ett intresse i avfallets kvalitet som mottagare av avfallet. Ett utökat samarbete bör göra det möjligt att styra mot bättre lösningar för utsortering. Genom att bedriva samarbetsprojekt finns också möjlighet agera tillsynsvägen mot verksamheter där endast information inte ger önskat resultat.
20	Verksamhetsspecifika rutiner/checklistor för sortering.	Att ta fram checklistorna i sig tar inte mycket tid i anspråk. Att därefter använda dem i verksamheterna innebär initialt större tidsåtgång än i dagsläget men inte över tid. Kan samordnas med åtgärd 16
21	Slutför inventering av antalet verksamheter som har respektive inte har källsortering. Samt säkerställ att alla verksamheter har kärll anpassade efter verksamhet (storlek/tömningsfrekvens).	Inventeringen bedöms inte ta några större resurser i anspråk för Drakfastigheter. Eventuell ombyggnation behöver hanteras i drakfastigheters investeringsbudget. Eventuella hyreshöjningar kan troligtvis kompenseras genom en omfördelning av medel i kommunens budget eftersom det då

		rör sig om åtgärder som kommunfullmäktige beställt och inte verksamheterna själva Drakfastigheter
22	Kvalitetssäkra metoder för uppföljning och analys, mha beslutsstödsystemet.	Åtgärden handlar om att kvalitetssäkra hela kedjan från kravställning om data vid upphandling till hantering av data i beslutsstödsystemet samt analys av kvalitén på datat och förbättringsmöjligheter. Kommer att ta en del tid i anspråk för kommunstyrelsekontoret, ekonomistyrning men måste anses ligga inom den ordinarie verksamheten och hanteras inom ram. Åtgärden är sammankopplad med åtgärd 14 och 23
23	Ställ krav på leverantör av återvinningstjänster att kunna leverera statistik som underlättar både samlad uppföljning för kommunen som helhet men även uppföljning per verksamhet.	Denna åtgärd hänger samman med åtgärd 22 och 14. För att kunna följa upp sina avfallsmängder på ett enkelt sätt behövs ofta kravställning vid upphandling, för stora avtal som de flesta kommunala förvaltningar och bolag deltar behöver vi arbeta för att få mer lättillgängligt data som alla kan använda sig av. För de projekt och fraktioner som inte ingår i större kommungemensamma avtal, behöver verksamheterna själva ställa krav på statistik. Stöd finns att få via IT-strategier, upphandlare och controllers på kommunstyrelsekontoret.
24	Bistå producenterna i övergången till fastighetsnära insamling av förpackningar och returpapper (enligt förpackningsförordningen SFS 2018:1462).	Denna åtgärd är en direkt följd av förändrad lagstiftning. Hur stora konsekvenser den får på den kommunala verksamheten går inte att säga i dagsläget. Men så väl stadsbyggnadskontoret, miljökontoret och Reko kommer att behöva avsätta tid för detta arbete, även kommunstyrelsekontoret i den mån det krävs samordning.
25	Ta fram en lösning att enkelt kunna lämna elavfall och farligt avfall för de som inte har villa och/eller bil.	Utredningstid för Reko hanteras inom ram. Utredningen i sig är ny, men utredningar av den karaktären måste anses tillhöra ordinarie verksamhet. Samordning med åtgärd 3.
26	Kartlägga vilka typer av avfallsbehandling det finns behov av att lösa lokalt, beskriva problembild samt föreslå prioritering och fortsatt arbete. Avser främst avfall där det finns ett kommunalt behov endera genom avfallsmonopolet eller på grund av verksamhet i kommunkoncernen. Exempelvis	Kartläggningen i sig är ny, men bör anses ligga inom ordinarie verksamhet, för att kunna avgöra hur den eventuellt ska utvecklas.

	förorenade massor, jord från invasiva arter, slam, flytande avfall, slam, aska, slagg, snö och matavfall.	Fortsatt arbete efter prioritering kan kräva utökade medel, vilken berörd nämnd eller styrelse behöver ta ställning till i nästa skede.
27	Ställa krav på fossilfria transporter där så är möjligt vid upphandling av transporter för inhämtning och behandling av avfall.	Åtgärden har plockats med för att belysa att fossilfria alternativ eftersträvas i alla upphandlingar som rör transporter, så även avfall. Åtgärden i sig är inte ny utan är en konsekvens av inköpsstrategin som beslutades 2016. Beroende på verksamhet kan det innebära ett förändrat arbetssätt som kräver ny kunskap och initialt större tidsåtgång än tidigare men inte över tid. Stöd kommer att finnas via handbok, samt upphandlare och controllers hos kommunstyrelsekontoret - ekonomistyrning.
28	Styra mot ökad utsortering via taxa och information.	Arbete görs årligen i samband med att taxan beslutas.
29	Utreda möjlighet för hämtning av matavfall från fritidshus som har abonnemang för fritidshus.	Utredningen i sig är ny, men utredningar av den karaktären bör anses tillhöra ordinarie verksamhet.
30	Säkerställa att matavfall går till energiåtervinning och att näringsämnen återförs till produktivmark. Produktion av fordonsgas är prioriterad energiåtervinning före andra alternativ.	Ett långsiktigt ställningstagande kräver en helhetsbild av vilka lösningar som kan vara möjliga lokalt och regionalt. Hänger samman med åtgärd 27 och kommer att ta resurser i anspråk både vad gäller arbetstid och medel för utredningar. Utredningar av denna karaktär måste anses tillhöra ordinarie verksamhet, om än en utveckling av den.
31	Optimera energiåtervinningsgraden från avfallsfraktioner genom att under sommaren då energibehovet är lägre förbränna avfall som är mindre energirikt och under vintern då energibehovet är större förbränna avfall som är mer energirikt. Hitta metoder vintertid för att minska påverkan från snö och is i avfallet.	Verksamhet av denna karaktär anses tillhöra ordinarie verksamhet, om än en utveckling av den. Åtgärden bedöms kunna hanteras inom ram.
32	Förstärkning inom renhållning och skötsel av allmän platsmark och park genom ökad skötselfrekvens och skötselnivå	För åtgärden krävs ett tillskott av medel på 4,5 mkr/år. Omställning i arbetsrutiner kan medföra extra tidsåtgång initialt. Behovsanalys av tider och platser som är i behov av förstärkning skall tas fram och ligga till grund för förstärkningens fokus. Vid övervägande av så kallad "synlig städning" krävs analys i samråd med renhållarna för att säkerställa att det inte påverkar deras arbetsmiljö negativt innan beslut tas.

33	Samverkan med andra aktörer för att gemensamt öka nivån på renhållning och skötsel. Exempel på aktörer är fastighetsägare, verksamheter, stadsdelsföreningar.	Kostnader och tidsåtgång inom ordinarie verksamhet och ram. Kväll- och helgsjobb kan förekomma. Samverkan utvecklas kontinuerligt utifrån aktiviteter och fokusområden.
34	Beteendepåverkan/kommunikation för att minska nedskräpning	Kostnader och tidsåtgång inom ordinarie verksamhet och ram. Arbetet kommer huvudsakligen ske i kampanjformat och ambitionen är att arbeta med flera målgrupper i samhället.
35	Stadsbyggnadskontoret utför efterkontroll av grundvatten på ett antal avslutade deponier för att se att vidtagna riskreducerande åtgärder gett önskad effekt.	Eftersom stadsbyggnadskontoret har ett framtida egenkontrollansvar för de nedlagda kommunala tipparna ingår det i ordinarie verksamhet.
36	Bevaka kunskapsläget angående spridning av Mikroplast från däck/dagvatten och eventuellt föreslå möjliga åtgärder.	Att bevaka kunskapsläget kräver inga större resurser, att föreslå möjliga åtgärder kan göra det men bör ändå ingå i ordinarie verksamhet hos den aktör som ansvarar för åtgärden.
37	Tillsyn av konstgräsplaner	Åtgärden innebär ett stöd för prioritering för miljönämnden vad gäller inriktning. Åtgärden i sig finansieras via tillsynsavgift och kräver inga ytterligare resurser.
38	Kommunkoncernen ska kravställa i upphandling för att få information om eller fasa ut tillsatta mikroplaster i varor och produkter. Samt att avtal ska anpassas så att bättre alternativ kan erbjudas, när det finns på marknaden.	Åtgärden kan innebära ett förändrat arbetssätt som kräver ny kunskap och initialt större tidsåtgång än i dagsläget men inte över tid. Åtgärden är inte aktuell för alla verksamheter. Stöd kommer att finnas via handbok, samt upphandlare och controllers hos kommunstyrelsekontoret - ekonomistyrning.
39	Säkerställa att kommunens egna konstgräsplaner minimerar spridningen av mikroplaster.	Det finns ett påbörjat arbete med att minska spridningen genom ett antal åtgärder. Ytterligare åtgärder kan tillkomma, som kräver ny kunskap och initialt större tidsåtgång än i dagsläget. Verksamhet av denna karaktär anses ändå tillhöra ordinarie verksamhet, om än en utveckling av den. Kostnader och tidsåtgång inom ordinarie verksamhet och ram.